

ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY

10 lat w Skawinie

2015

Wydawca:

Środowiskowy Dom Samopomocy w Skawinie
ul. Węgierska 5; 32-050 Skawina
Tel./fax: 12 276 85 29
www.sds-skawina.pl
e-mail: kontakt@sds-skawina.pl

Tekst:

Stanisława Szczepaniak

Fotografie:

Archiwum ŚDS Skawina
Zdjęcie okładkowe: Marta Tyrpa CKiS

Druk:

Master Druk
Kraków, ul. Szara 26c, tel. 12 657-90-09
masterdslawek@poczta.onet.pl

ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY

10 lat w Skawinie

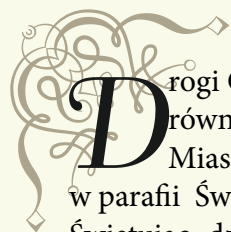

2015

Skawina AD 2015

*„Ponieważ TY jesteś ważny, wszystko co robisz, jest ważne.
Za każdym razem kiedy wybaczasz, świat się zmienia,
za każdym razem, kiedy wkładasz w coś serce, świat się zmienia,
każdy dobry uczynek, widoczny lub niewidoczny, jest spełnieniem
moich celów...
Mówi Bóg do bohatera książki „Chata” Williama P. Younga.*

Drogi Czytelniku, trzymasz w ręce album, który ma przybliżyć historię miejsca, którego serce od 10 lat bije
równym rytmem na skraju Skawiny.

Miasto to, a w nim ludzie, przyjęli nas serdecznie. Jesteśmy wdzięczni, że dane nam było zakorzenić się
w parafii Świętych Apostołów Szymona i Judy Tadeusza w cieniu miejskiego ratusza.

Świętując dziesięciolecie Środowiskowego Domu Samopomocy w Skawinie, świętujemy czas i miejsce, w któ-
rym wielu wykonało i nadal wykonuje swoje zadanie. W myśl słów W.P. Younga zmieniamy świat, ten najbliższy,
wokół nas.

Dzieje się tak, gdy ktoś powie, że na Węgierskiej ma swój dom, swoje miejsce pracy, przyjaciół. Czasem odnajdu-
je tu sens życia, odnajduje nadzieję. Dzieje się tak wtedy, gdy widzimy uśmiech na twarzach rodziców i opieku-
nów, przyjaciół. Również i wówczas, gdy owoce talentów tu odkrytych, zachwycają tych, którzy do nas przycho-
dzą oglądając anioły, ikony, obrazy, skrzydlate konie, wólczkową biżuterię, magiczne lustra i dużo więcej!

Naszą misją jest integracja ze środowiskiem, w którym jesteśmy. Dla wielu, wielu mieszkańców tego miasta, gmi-
ny, miejsc, do których wyjeżdżamy na wycieczki, występy, turnusy rehabilitacyjne jesteśmy znakiem nadziei i po-
twierdzeniem, że życie niepełnosprawnego człowieka nie musi być smutne i bezcelowe! Jak w przywołanym na
początku cytacie, każdym dobrym uczynkiem wspólnie zmieniamy świat. I nieważne czy są to spektakularne
zmiany, czy dzieje się to w cieniu. Świat się zmienia! Serce po sercu...

Stanisława Szczepaniak

Środowiskowy Dom Samopomocy w Skawinie powstał we wrześniu 2005 r. z inicjatywy Elżbiety Burtan i ówczesnego starosty powiatu krakowskiego Jacka Krupy. Inicjatywa ta spotkała się z otwartością ówczesnego proboszcza parafii Świętych App. Szymona i Judy Tadeusza w Skawinie, ks. Leona Barana. Nie było mu jednak dane kontynuować podjętego pomysłu. Dzieła tego podjął się następca, kolejny proboszcz ks. Edward Ćmiel. Dzięki niemu parafia serdecznie przyjęła pod swój dach ośrodek wsparcia. Z ramienia parafii pracami remontowymi, które rozpoczęły się w sierpniu 2005 r., kierował z wielkim oddaniem pan Zbyszek Morawski.

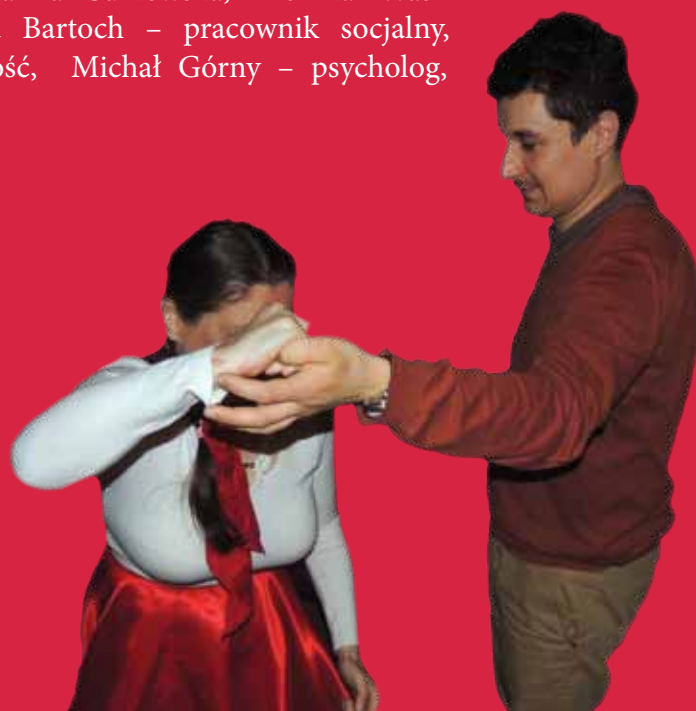
Struktura organizacyjna

ŚDS w Skawinie przeznaczony jest dla dorosłych osób z zaburzeniami psychicznymi oraz niepełnosprawnością intelektualną. Uczestnictwo w terapii zajęciowej jest treningiem umiejętności społecznych i zawodowych. Pozwala zachować posiadane już zdolności do wykonywania czynności dnia codziennego, uczy samodzielności i rozwija indywidualne zdolności.

W skład zespołu terapeutycznego wchodzi:

Stanisława Szczepaniak – kierownik; Anna Leśniak, Joanna Sułkowska, Monika Wasilowska-Zabiciel – instruktorzy terapii zajęciowej, Aneta Bartoch – pracownik socjalny, Anna Bober – asystent osoby niepełnosprawnej i księgowość, Michał Górny – psycholog, Tadeusz Prochownik – kierowca.

Struktura organizacyjna

Codziennosc

Podstawowym działaniem ośrodka jest kompleksowa terapia zajęciowa.

Odbywa się ona w pracowniach: artystycznej, rękodzieła, komputerowo-poligraficznej oraz gospodarstwa domowego. Poza tym można skorzystać z rekreacji, wycieczek, turnusów rehabilitacyjnych, muzykoterapii, zajęć teatralnych, agrotterapii, kółek zainteresowań i wielu innych aktywizacji.

Stałym działaniem jest wsparcie psychologiczne, poradnictwo socjalne oraz aktywizacja ruchowa (basen i nordic-walking).

Jednak nasz Ośrodek to przede wszystkim DOM. A dom to miejsce, w którym można śmiać się i płakać, odpoczywać, schronić się, tańczyć, przyjmować i gościć, planować podróże i powracać z nich. Dom, w którym możemy być sobą!

▲ Zbyszek Morawski i Jasiek w drodze na Przegibek

▲ Pielgrzymka na Kalwarię Zebrzydowską

▲ Goście z Londynu - Europejskie Terytoria Kultury

▲ Skawina, zawody nordic-walking 2013

▲ Pracownia kulinarna 2007: Aneta, Marysia i Gosia

▲ W „kąciku urody” Asia i Sabina - pięknie być sobą!

▲ Zajęcia popołudniowe: Jacek i Wojtek

Dlatego życie naszego Domu to nie tylko terapia. To również wspólne świętowanie z rodzinami, pielgrzymki, wycieczki, olimpiady zręcznościowe, występy kapeli Krewni Pana Boga, kiermasze, wernisaże, odwiedziny przyjaciół, tańce i prace w polu. To małe radości i zmartwienia. To wiersz, który ktoś napisze, a inny ktoś przeczyta. To smutna historia, którą ktoś opowie, by inny zapłakał. To miłe słowo i czuły gest. To też zranienia i przebaczenie...

▲ Piszemy list do papieża Franciszka, 2014
▼ Czorsztyn 2008

Nasze pole-niech żyje pietruszka! ►
▼ Poświęcenie busa 2014

Nasz Dom jest miejscem świętowania życia!

Trening terapeutyczny

Wniej dzieje się naprawdę dużo! Tutaj przychodzą na świat drewniane anioły, ozdoby na świąteczne stoły, szydełkowe maskotki, torebki, a nawet włóczkowa biżuteria! Jest również stanowisko stolarskie, w którym powstają ikony, ręcznie malowane kapliczki, zabawki, obrazki i zawieszki. W tej pracowni powstaje wiele rekwizytów i kostiumów do przedstawień teatralnych.

◀ Alicja i Luiza, 2014
▼ Zbyszek i Ania, 2009

▲ Anna Leśniak i Mietek 2006

▼ Agata

Pracownia rękodzieła

Niemal każdy kto tu trafia wychodzi... artystą! Miejsce to w sobie tylko wiadomy sposób rozwija zdolności i odkrywa talenty malarskie w każdym kto tylko ma do tego chęci. Uczy też wrażliwości artystycznej. Oprócz prac malarskich wykonywanych wszelkimi technikami, powstają tutaj niezwykle anioły ceramiczne. Anioły z duszą! A także przedmioty użytkowe, figurki Żydów „na szczęście”, zabawki i wiele, wiele innych. Pracownia wyczarowuje również rekwizyty do przedstawień. Między innymi maski aniołów i gwiazd.

◀ Marysia Gruca w swoim warsztacie
Marek Kloc, artystyczna renowacja ▶

Pracownia artystyczna

Pracownia pachnąca jabłkami, domowym ciastem z kruszonką i kawą! Nie tylko planuje i przygotowuje posiłki, uczy gospodarności, obsługi urządzeń AGD i racjonalnego żywienia, ale jak w każdym domu i u nas kuchnia jest jego sercem. Jean Vanier mawia, że w domu, w którym do obiadu podaje się pietruszkę (jako wyraz troski o zdrowie) tam ludzie się Kochają. A w naszej kuchni pietruszka jest jednym z ważniejszych składników codziennej zupy!

Wspólny stół, do którego zasiadamy razem, jest nie tylko miejscem posiłku, ale i spotkania.

Przez lata nasza kuchnia wyspecjalizowała się w szczególnie ulubionych przez nas i gości potrawach. Na kolejnej stronie przedstawiamy kilka takich przepisów.

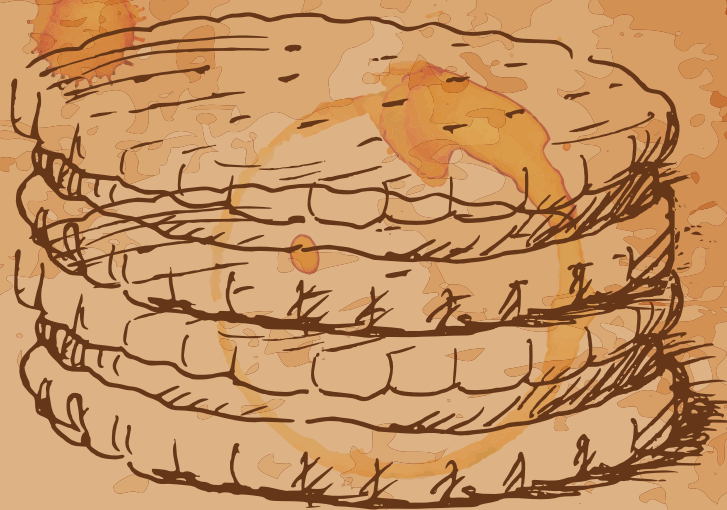

Od góry: Kasia, Mateusz, Zbyszek, Iza, Ania, Wojtek i Aneta Bartoch

Placuszki z cukini

2 młode cukinie (0,5 kg)
2 jajka
2-3 łyżki mąki
sól, pieprz

Cukinię zetrzeć na tarce, lekko odcisnąć wodę. Dodać jajka, mąkę, przyprawy. Wymieszać. Piec na oleju. Poawać solo, z sosem, dipem jogurtowym.

CIASTO CZEKOLADOWE

Składniki:

2 szkl. mąki, 3/4 szkl. cukru
3/4 szkl. oleju
cukier wanilinowy
4 jajka
2-3 łyżki kakao
2-3 łyżki dżemu
1 łyżeczka sody

Wszystkie składniki wymieszać. Piec ok. 30-40 min. w temp. 180 st

Ciasto można polać czekoladą lub posypać cukrem pudrem.

ZUPA MINISTRONE

ulubiona włoska zupa Ojca Św. Jana Pawła II.

Składniki: oliwa, kilka plasterków nietłustego, wędzonego boczku, 2-3 cebule, kilka ziemniaków, zielony groszek, 2 pietruszki, 2 marchewki, 2 papryki, pół młodej cukinii, drobno posiekany ząbek czosnku, natka pietruszki, bazylia, tymianek, śmietana, sól, pieprz

Przygotowanie:

Rozgrzać oliwę w dużym rondlu, podsmażyć na niej boczek do zarumienienia, potem dodać pokrojoną w kostkę cebulę, marchew, pietruszkę, paprykę, czosnek, pokrojoną w plastry cukinię. Całość zalać 1,5 litra wody, dodać pokrojone w kostkę ziemniaki. Gotować do miękkości, 10 minut przed końcem gotowania dodać odsączony zielony groszek. Na końcu zabielić zupę śmietaną, doprawić solą, pieprzem, bazylią, tymiankiem i natką pietruszki.

WINO LECZNICZE ŚW.HILDEGARDY z Bingen

1 l wina (białe wzmacnia układ pokarmowy, czerwone układ krążenia)

14 łodyg świeżej zielonej pietruszki (najlepiej hodowanej we własnym ogrodzie albo... u sąsiada)

4-5 łyżek dobrego miodu

1 łyżka octu winnego

Wykonanie: wino zagotować z pietruszką na małym ogniu bez przykrycia dodając w trakcie gotowania ocet. Gdy zacznie wrzeć dodać miód i gotować jeszcze 4 min. Wyłączyć i ostudzić. Wlać do butelek, zamknąć. Spożywać 20 ml 3x dziennie po posiłku. Najlepiej w dobrym towarzystwie. Wtedy działanie nalewki ma szersze spektrum: buduje relacje międzyludzkie i „gasi spory” (cyt. za św. Hildegardą z Bingen)

KULKI OWSIANE

Składniki: paczka płatków owsianych, szklanka mleka, 1/2 kostki margaryny, 3 łyżki kakao, szklanka cukru

Przygotowanie:

Mleko, margarynę, cukier, kakao gotujemy na małym ogniu w wysokim garnku. Po rozpuszczeniu tych składników wsypujemy płatki owsiane, energicznie mieszając łyżką do połączenia się składników. Można dodać do masy rodzynki i orzechy laskowe. Po ostygnięciu masy formujemy kulki i układamy na talerzu. Kule można obtoczyć w wiórkach kokosowych. Chłodzić w lodówce.

W niej można nauczyć się obsługi komputera, urządzeń poligraficznych i aparatu fotograficznego. Specjalnością tej pracowni jest produkcja papieru czerpanego. Całkowita manufaktura! Nieobca im praca z każdego rodzaju papierem wszelką techniką, np. zdobienie deocupagem. Tutaj rejestruje się i archiwizuje ważniejsze wydarzenia z życia naszego Domu. Ponadto pracownia ta redaguje i wydaje periodyk: Nasza Gazeta.

Tutaj powstają wszelkie zaproszenia, ogłoszenia i plakaty. Pracownia wspiera aktywnie oprawę muzyczną i poligraficzną przedstawień teatralnych. Drukują listy od Pana Boga, sentencje „na wynos”, i wiele innych. Na kolejnych stronach przedstawiamy kilka takich przepisów na dobre życie.

Od góry: Jasiek, Kasia, Iza, Andrzej

Pracownia Komputerowa-Poligraficzna

*Czy idąc do Króla Miłości
mógłbyś nie okazać
miłosierdzia ludziom w potrzebie?*

*Nie musisz wyglądać jak król.
Gdy czynisz dobro
jesteś królem!*

*Ludzie na twojej planecie hodu-
ją w jednym ogrodzie tysiące róż i
nie znajdują w nich tego czego szu-
kają.*

*A tymczasem to czego szukają
może być ukryte w odrobinie wody
lub w jednej róży...*

*Królem czyni cię
twoja dobroć,
a nie
bogactwo!*

*Wiem wszystko.
Tam gdzie ty czynisz dobro,
tam jest moje Królestwo!
Zawsze jestem przy tobie
najwierniejszy z królów...*

*Choć nie wyglądał już na króla,
to gdy czynił dobro ludzie
okazywali mu wdzięczność
jeszcze większą niż wtedy,
gdy wyglądał jak król...*

*Gdy z ziemi odchodzi
anioł,
na niebie zapala się
jego gwiazda.*

*Zawsze, gdy spojrzysz w rozgwieź-
dzone niebo pomyśl o aniołach,
których spotkałeś w swoim życiu.
Niech ich wdzięczność będzie twoim
przewodnikiem w ... Niebie!*

*Pustynia jest piękna.
Upiększ ją to,
że gdzieś w sobie kryje
studnię.*

*Nie mogę nieść
twojego
ciężaru,
ale mogę
ponieść... ciebie.*

*To co upiększa dom,
gwiazdy czy pustynię i nas,
jest niewidzialne.*

Kasia w Stalco

Arek w Jadłodajni

Kasia w firmie Smyk

Holownik

Holownik, nowa usługa aktywizacji zawodowej

W ramach współpracy z WUP w Krakowie podjęliśmy działania w kierunku usamodzielnienia zawodowego naszych uczestników. Kilkoro z nich: Kasia Gnojek, Kasia Kapelan, Marta Bednarczyk, Arek Bobak i Wanda Włoch podjęli pracę na zasadach wolontariatu w lokalnych firmach lub instytucjach publicznych.

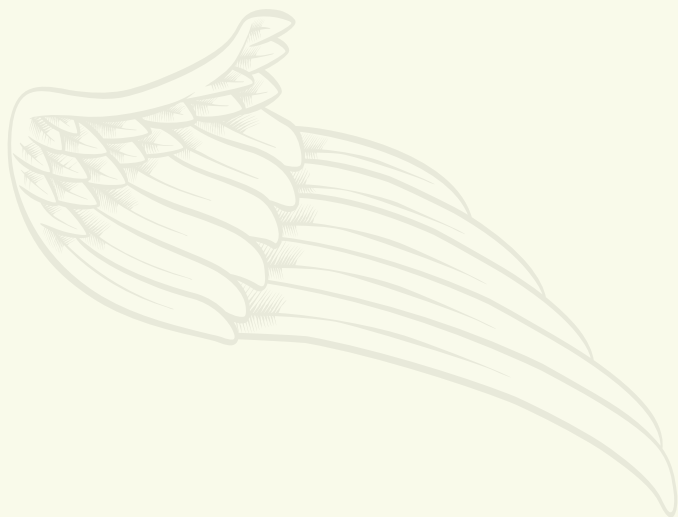
Marta w Bibliotece Pedagogicznej

Wanda w Bibliotece Miejskiej

Kasia w Bibliotece Pedagogicznej

Twórczość malarska jest sposobem wypowiedzi szczególnie wdzięcznej. Owocem terapii w pracowni artystycznej są między innymi wystawy prac oraz udział w konkursach malarskich.

Małgorzata Kowalska jest laureatką Międzynarodowego Biennale Sztuki Osób Niepełnosprawnych przy Galerii Stańczyk w Krakowie w 2010 r. Grzegorz Dutka zajął I miejsce w konkursie o Gruzji w 2014 r. Wiele wyróżnień i nagród otrzymali inni artyści: Alicja Czuba, Grzegorz Żarnowski, Maria Gruca, Marek Kloc i Agnieszka Baran.

Ponieważ nasi artyści są wyjątkowo twórczy, w 2014 r. we współpracy z CKiS w Skawinie w pałacyku Sokół odbył się uroczysty wernisaż „Skawińskie Nikifory”. Wszyscy aktywni artyści ostatnich lat zaprezentowali tam swoją twórczość.

▲ Maria Gruca i Adam Najder, Muzeum Regionalne w Skawinie 2011

◀ Skawińskie Nikifory, Pałacyk Sokół 2014

▼ Plener w Woli Radziszowskiej, 2015. Od lewej: Dorota, Agnieszka, Marek i Alicja

Przygoda z teatrem zaczęła się od prostych prezentacji, którym przyświecała jedna idea: pokazać wszystkich uczestników i ich odkryte talenty. Pokazać wszystkich razem. Tak oto powstały specjalnie napisane scenariusze do kolejnych przedstawień: Czas dla Afryki, Pajacyk Pierrot, Czwarty król, Trylogia o Aniołach. Przedstawienia przyciągają liczną widownię. Występowaliśmy kilkakrotnie poza Skawiną.

Występy

▲ Kolęda płynię z wysokości, kino Piast 2010

Występy

Taniec, śpiew, pielęgnowanie tradycji i ob-
rzędów ludowych stało się naszą pasją!
Cieszą oczy i dają radość weseli kałędni-
cy, kolorowe Krakowianki i Krakowiacy, a re-
fleksję i zadumę żołnierskie pieśni.

▲ Świątujemy Dzień Niepodległości

▲ III Nowosądecki Przegląd Poezji, Pieśni i Piosenki Patriotycznej „Pod Skrzydłami Orła”, 2010

Tradycyjna kolęda w Jadłodajni dla Ubogich w Skawinie i w Hospicjum św. Łazarza w Krakowie, 2011

▲ Czas dla Afryki, koncert charytatywny dla Masajek, 2011

Kiedy Pan Bóg zamyka drzwi, otwiera okno...
Ta myśl była inspiracją powstania w ŚDS takiej grupy. Rodzice i opiekunowie naszych podopiecznych mają tak wiele do powiedzenia! Z wyjątkową siłą i determinacją przedzierali się przez życie, często samotni, bez wsparcia, bez odpowiedzi na dręczące pytania i niewypowiedziane niepokoje, by w końcu dotrzeć do portu na Węgierską 5. Tu mają przestrzeń, w której mogą opowiedzieć o sobie, zapytać gdy nie wiedzą jak żyć lub poradzić sobie z problemem, z troską. Tutaj dostaną wsparcie i ciepłe słowo. Oni też mają swoją opowieść. Oni mają też tutaj swoje miejsce!

Grupa Wsparcia Rodzin powstała wiosną 2006 r. Nie tylko wspierają siebie nawzajem i wymieniają doświadczeniem. Aktywnie biorą udział w życiu Domu. Założyli również kapelę, która nazywa się „Wiecznie młode”. Śpiewając podtrzymują tradycje ludowe z okolicznych miejscowości.

▲ Rynek w Skawinie, Przegląd Zespołów Regionalnych 2013

▼ Plener fotograficzny, Tyniec 2011

◀ Zajęcia komputerowe
◀ Zajęcia artystyczne

▼ Wianki 2015

Test to nasz autorski program edukacyjny adresowany do młodzieży szkół ponadpodstawowych. Młodzież ma możliwość wysłuchać wykładu o przyczynach, objawach i sposobie leczenia niepełnosprawności i zaburzeń psychicznych. W części praktycznej sami mogą doświadczyć z jakimi trudnościami mierzy się na co dzień osoba niepełnosprawna.

◀ Zajęcia w gimnazjum w Krakowie 2013

▼ Ćwiczenia praktyczne

▼ Ćwiczenia praktyczne

Integracja - o co chodzi?

W odpowiedzi na potrzeby lokalowe, parafia udostępnia nam kolejne pomieszczenia w budynku przy ul. Kolejowej. Wyremontowane lokum służyć będzie pracowni artystyczno-ceramicznej.

Barbara Stokłosa, Kwiaty, grafika komputerowa

Jubileusz 10-lecia ŚDS w Skawinie

Było to chyba natchnienie od Boga samego,
że podjęto myśl powstania w Skawinie Domu Środowiskowego.

Inicjatywa to była p. Elżbiety Burtan i p. Jacka Krupy,

ówczesnego starosty powiatu krakowskiego.

Spotkało się to z otwartością ówczesnego proboszcza ks. Leona Barana,

kontynuacja tego dzieła nie była mu jednak dana.

Idea tego dzieła przez jego następcę ks. Edwarda Ćmiela była kontynuowana.

Ksiądz proboszcz musiał być bardzo tą rolą przejęty,

skoro przekonał parafian,

że ośrodek wsparcia został przez nich,

pod swój dach przyjęty.

Z ramienia parafii i z wielkim oddaniem

pracami remontowymi kierował p. Zbyszek Morawski.

Pan ten przejął się swoim zadaniem

i dzięki temu mamy ŚDS przy ul. Węgierskiej.

Pani Burtan mianując na stanowisko kierownika

Panią Stanisławę Szczepaniak, trafiła w dziesiątkę,

bo patrząc z perspektywy dekady,

Pani kierownik sprawia się na piątkę.

Zanim Pani kierownik objęła stanowisko, nie wyszła spod ziemi,
pracowała wcześniej we Francji z dziećmi głęboko upośledzonymi.

Dlatego też dobierając sobie personel, kierowała się danymi,

by były osobami sprawdzonymi i doświadczonymi.

Pracownik socjalny p. Bartoch Aneta,

wie jak podchodzić do niepełnosprawnego człowieka.

W środowisku zawsze zagoniona,

Laureatem Małopolskiego Konkursu nagrodzona.

Instruktor terapii zajęciowej i pedagog - p. Leśniak Anna,

zawsze z uśmiechem na twarzy na nas czeka.

Joanna Sułkowska - instruktor (terapia zajęciowa),

fotki, gazetki, sala komputerowa, w tym jej głowa.

Pani Monika - instruktor terapii zajęciowej (wyroby artystyczne),

z podziwem oglądamy jej wyroby ceramiczne.

Pani Anna Bober - asystent osoby niepełnosprawnej i referent księgowy,

dba o środowiskowy system budżetowy.

Pan Tadeusz - kierowca, swą rolą przejęty,

też nie przypadkowo do tej pracy wzięty.

Co dzień rano wcześniej wstaje

i do pracy się udaje.

Pani kierownik animuszu nie brakuje

i coraz to nowymi pomysłami nas zaskakuje.

Opowiadania przez Panią kierownik w „Trylogii o Aniołach” napisane,

prawie wszystkie dla potrzeb sceny zostały adoptowane.

Ważnym jest, aby ludzie przez los tak okrutnie potraktowani,
byli przez nas akceptowani.

Z całego personelu z kierowniczką na czele,

emanuje dobroć serca, uśmiech na twarzy,

wielkie zaangażowanie, płynie miłosierdzia wiele.

Nie sposób zapomnieć, że są ofiarodawcy i sponsorzy,

niejeden z nich swoją cegielkę na ŚDS dołożył.

Księdzu proboszczowi, parafii do której ŚDS przynależy,

podziękować się z całego serca należy.

Pan Adam Najder, były burmistrz Skawiny,

często przychodził do ŚDS w odwiedziny.

My rodzice i opiekunowie, bardzo się cieszymy

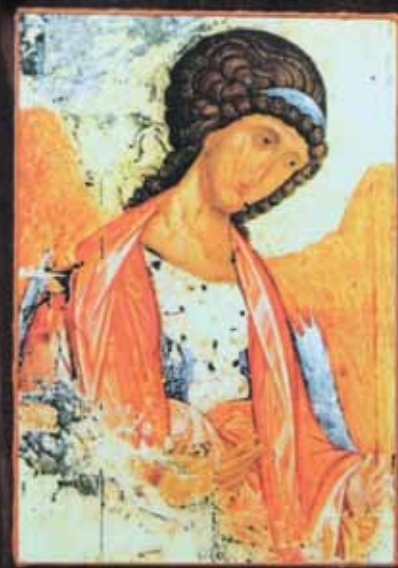
i z całego serca wszystkiego najlepszego w/w życzymy.

Franciszek Pachytel

Nasze prace

Niech twoje osiągnięcia zarówno jak plany będą dla Ciebie źródłem radości.

Desiderata, Max Ehrmann, 1927 r.

*Tak właśnie otwiera się kolejna karta książki, którą wspólnie piszemy.
Nasze osiągnięcia jak i plany są dla nas ŹRÓDŁEM RADOŚCI.*

Skrzydeł dodali nam:

Frezwid, Sarana, VER-TOM, Bank Spółdzielczy w Brzeżnicy, Geoprzem oraz Darczyńcy, których wolą było pozostać anonimowymi. Dziękujemy!

Publikacja współfinansowana ze środków budżetu Gminy Skawina

Środowiskowy Dom Samopomocy

przy rzymskokatolickiej parafii pod wezwaniem Świętych Apostołów

Szymona i Judy Tadeusza w Skawinie

ul. Węgierska 5, 32-050 Skawina

Tel./fax: 12 276 85 29

www.sds-skawina.pl

e-mail: kontakt@sds-skawina.pl